

SLOVENSKI INFORMATIVNI LIST V AVSTRALIJI. SYDNEY, MELBOURNE, ADELAIDE, PERTH, BRISBANE, HOBART. ★ Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a periodical.

ČEPRAV JE TUDI SPODNJI ČLANEK le ponatis, kakor marsikaj v MISLIH, se nam naš list ne zdi manj vreden. Ne gre nam za to, kdo piše, za to gre, kaj piše. Če najdemo drugod v tisku dobre misli, ki se strinjajo s smerjo našega lista, se nam zdi škoda, da bi jih naši bralci ne dobili pred oči. Saj je našemu lističu ime — MISLI.

Spodnji članek je za spoznanje skrajšan in spremenjen vzet iz mesečnika BOŽJA BESEDA, ki izhaja v Torontu. — Ur.

KLICARJI NOVEGA ČASA

Branko Bohinc

SODOBNEGA ČLOVEKA GOVORJENA PRIDIGA ne pretrse. Naj bo še tako klenu, beseda ostane beseda. Zlasti mladi rod hoče videti — življenje. Pridiga življenja edina ostane močna in sposobna, da človeka spreobrne.

Saj je bilo tako v vseh časih. Moč Frančiška Asiškega ni bila v besedah, bila je v življenju. Zato upravičeno pravi Tomaž Merton: En svetnik je močnejši kot sam pekel.

Tudi 20. stoletje ima preroke, ki ne govore z besedo, ampak v življenju. In morda niso med njimi na prvem mestu sveti ljudje, ki so rasi in zoreli na katoliških tleh in je njihovo življenje ena sama pesem božje milosti. Danes močnejše deluje na človeka zgodba takih, ki so bili vzgojeni brez Boga, pa so se v težkih bojih dokopali do resnice, jo z vso odgovornostjo sprejeli in jo s trdno odločitvijo preoblikovali v svoje življenje. Ti spreobrnjenici so klicarji novega časa.

Velik obrat

Svet preživlja mladostno krizo. Preprosta vera samo iz avtoritete (Cerkve, staršev...) je mlademu človeku že skoraj nemogoča. Zakaj je izgubilo vero toliko slovenskih mladih ljudi v domovini in v zamejstvu? Razlogi so različni. Eden glavnih je ta: Niso verovali iz prepričanja. Dovolj je bil vpliv borbenega materializma, strah, pohujšanje, razočaranje in še posebej pokvarjena narava, da je ugasnil plamenček vere, ki sta ga prižgala oče in mati...

Vrhu vsega premnogi nosijo v sebi tako malo verskega znanja, da ni čudno, če se jim tla pod nogami zamajejo. V njih očeh je vera le še srečna prednost starih in neukih ljudi. Za zrelega, ponosnega zemljana 20. stoletja pa je samo še predmet, ki ga bomo skoraj postavili v muzej.

Nimamo pravice vreči kamen na takega fanta. Kako bi ga mogli siliti, naj veruje in celo po tej veri živi, če pa nosi o vsem le otroško predstavo o starem Bogu Očetu s sivo-brado in angelcih s krili? Kakor

dvajsetletnega fanta ne moremo prisliti, da bi nosil suknjič, ki smo mu ga napravili, ko je bil star šest let, tako ne moremo pričakovati, da bo vzdržal v naivni otroški veri.

Takrat drugega ni mogel razumeti, kakor tudi ni mogel nositi suknjiča odraslih ljudi. Iz šestletnega otroka ne moremo napraviti filozofa. A ko je rasel v starosti in modrosti, je bil čas, da raste tudi v veri. A vera mu je ostala okrnjena; zrastle je neskladno razvit človek in zato je dosledno zavrgel, kar ni več pristajalo njegovim spoznanjem.

Prav tej mladini govore klicarji novega časa. Niso to škofje in duhovniki. Njih ne bi poslušali, češ to je njihov poklic, da uče. (Toliko morda niso drzni, da bi rekli: to je njihova obrt.) Kar še velja v očeh takega mladostnika, je znanstvenik in umetnik, vrhunci sodobnega znanstvenega in kulturnega sveta. In prav ti danes bolj oznanjajo Boga kot duhovniki in škofje.

Znanost in omika sploh doživlja velik obrat. Znanost je po dolgem ovinku poiskala Boga. In to po znanstveni poti. Pred sto leti so bili poedini znanstveniki morda še verni, a njih znanost je bila neverna. Danes je obratno. Četudi so poedini znanstveniki še neverni, je njihova znanost že verna. Tako je imel prav jugoslovanski komunist, ki je v zaporu pri zaslišanju rekel redovnici: „Priznam, da je bodočnost vaša, a zdaj vladamo mi“.

Tedaj močna živa vera ni preteklost, ampak predvsem bodočnost.

Utemeljen optimizem

Preradi se ustavljam o senčnih pogledih na svet. Ugotavljamo, kako narašča masa poganških narodov, kako se širi organizirano brezboštvo, kakšna je poplava nenravnosti. Vse to je tudi resnica. A moramo vedeti, da je vse posledica odpada od Boga v preteklih stoletjih. Znane so tri letnice: 1517, 1717, 1917. Kakor utripanje stoletij so te letnice.

Leta 1517 je Luther nabil nabil na cerkvena vrata svoj protest proti katoliški Cerkvi in začel velik odpad od Cerkve.

Leta 1717 je bila v Londonu pri „Treh gosch“ ustanovljena frimasonka loža, ki je oznanila odpad od Kristusa.

Leta 1917 je znana oktoberska revolucija začela najstrašnejši odpad od vsega nadnaravnega. S tem trenutkom je človek padel pod človeško dostojanstvo in se uvrstil med živali. Zato ni slučaj, da komunisti s tako silo oznanjajo postanek človeka iz opice, oziroma iz živali.

Doba odpada je končana. Slede samo revolucije, zmeda duhov in obup človeških src. Toda delj kot do živali človek ne more odpasti. Kvečjemu še v nič, kar je že tudi ovekovčel v svojem modrovanju francoski modroslovec Sartre.

Kaj sledi?

Kaj sledi: smrt ali življenje? Pustimo „jeremijade“ drugim! Ne bodimo sanjači, imejmo odprte oči. Vso mizerijo 20. stoletja so pripravljali vrhovi znanosti in umetnosti

cela stoletja. Kar se je učilo po univerzah, to danes kriči ulica, a ne več s knjigo v roki, ampak s srpom in kladivom. Kar pa danes uče vrhovi znanosti, to bo v bodočnosti ponavljala množica.

Torej neglede na vero v božjo milost in moč Kristusove resnice, ki ima popolno zagotovilo, da od nje ne bo propadla niti črka, neglede na vse to moramo biti optimisti. Bodočnost je božja, bodočnost je Kristusova. Naj nas ne motijo odpadi, naj nas ne motijo revolucije in vojne. Recimo kot je rekel Ozanam: „Naj gre voz revolucije preko mene in me pomandra, da se le na vozu vozi Kristus!“ In brez dvoma se na vozu revolucije 20. stoletja vozi Kristus. In če smo poklicani, da s svojo krvjo namakamo tla, kjer bo zrasla veličastna bodočnost, je to naša odlika, bo naš čas zapisan z zlatimi črkami v zgodovini Cerkve.

To spoznanje nam mora biti v tolažbo. Z vso pravico smemo ponosno dvigniti glave.

ROMANJE V ST. MARYS 19. OKTOBRA. VEC NA STRANI 6.

„Tako je, Kralj sem“ Janez Primožič

„TAKO JE, KRALJ SEM!“ Kdo, kdaj, kje je tako rekel?

Da, da! Vse to vedeti in uvaževati je odresnilo za poedinca in za vso človeško družbo. Najkrotkejši, najponižnejši od vseh, kar jih je kdaj nosila zemlja, je to rekel o sebi.

Kdo je bil? Kristus! Moral je tako reči, ker so ga bili izrečno o tem vprašali. Za Jude je v tistih časih beseda kralj pomenila najvišjo čast in oblast. Toliko bolj, ker so pod rimskim okupacijskim jarmom pričakovali kralja, ki jih bo rešil rimske oblasti. Prav Kristus je bil tisti toliko zaželeni kralj, pa Jude so si svojega težko pričakovanega kralja drugače predstavljali. Kristus jih je moral šele vzgajati, da bi mogli njegovo kraljevsko misel razumeti. Izrazil jo je na primer s svojim znanim izrekom: Moj jarm je sladak in moje breme je lahko.

Kdaj je rekel: Kralj sem? Tisti dan po zadnji večerji, ko je bil že postavil zakrament sv. Rešnjega Telesa. Potem torej, ko je bil svojim učencem napravil kraljevsko svatbo. Sredi med Sionom in Kalvarijo, sredi med zadnjo večerjo in smrtjo: Kralj sem!

Kje je rekel: Kralj sem? Na sodišču. Pred sodnikom. Pred njim,

ki ga je imel soditi v cesarjevem imenu — v imenu najvišje časti in oblasti tedanjega sveta. Sodišče je kraj, kjer naj se dožene pravica in resnica. Sodišče je tisti kraj, kjer mora pred svojo vestjo in svojim Bogom vsakdo izpovedati resnico, ki ga po njej vprašajo. Kdor molči in ne odgovarja, ne služi ne pravici ne resnici. Kristus pred sodiščem ni molčal.

Kako je Kristus podal svoje izjavo?

Kratko, odločno, samozavestno, mirno in slovesno: „Tako je, Kralj sem!“

Ne posluhuje se podobe in prilike; kakor je imel navado. Kadar je kak nauk zavil v priliko, jo je preprostim še posebej razlagal. Tudi sedaj, na sodišču, razloži pred sodnikom, kakšen je namen in pomen njegovega kraljestva. Na koncu dostavi za vse brez razlike: Vsak, kdor je iz resnice, poslušaj moj glas.

Komur je torej za resnico, bo šel in priznal Kristusa za svojega Kralja. Vsakdo: državnik, politik, gospodarstvenik, znanstvenik, umetnik, kakršnekoli vrste delavec. Storil bo vse v skladu z božjo resnico in postavo.

Na vse to nas bo spet živo spomnila zadnja nedelja tega meseca, ko bo praznik Kristusa Kralja.

Pokolj na javnih cestah v Avstraliji

KATOLIŠKI ŠKOFJE V AVSTRALIJI, 34 po številu, so za nedeljo 7. sept. razposlali skupni pastirski list, ki so ga brali vsi duhovniki s prižnice. Naslov mu je bil: Pokolj na javnih cestah. Škofje so opozorili na visoko število avtomobilskih nesreč in na odgovornost voznikov — na odgovornost pred vestjo in Bogom. Kak izveček iz pisma škofov bo našim bralcem ne samo poučen, tudi zanimiv.

Primeri v žrtvami v vojnah

Avstralija je nastala kot državna edinica 1. 1901. Od takrat do danes je bila Avstralija zapletena v štiri vojne: Bursko, obe svetovni in korejsko.

Vse te vojne so zahtevale človeških žrtev — mrtvih, ranjenih in ujetnih — : 555.003.

Avtomobili na javnih cestah so pa v teh 57 letih pobili ali ranili ljudi: 1.012.000.

To se pravi: dvakrat toliko žrtev je bilo v avtomobilskih nezgodah kot v vseh štirih vojnah.

Pogled na številke z drugega vidika Vsake štiri ure (poprečno) avtomobil na javnih cestah nekoga ubije.

Vsake deset minut avtomobil nekoga rani.

Vsake pet minut se zgodi manjša nezgoda brez človeških žrtev.

Z drugo besedo: Vsako jutro se dvigne iz postelje poprečno šest Avstralcev, ki jih bo ta dan ubil avtomobil.

Čigava odgovornost?

Na podlagi gornjih števil škofje živo opozarjajo na odgovornost vseh, ki so kakorkoli zapleteni v zadeve javnega prometa. Posebej seveda vozniki avtomobilov.

Pastirski list je izšel tudi v posebni knjižici, ki se dobi pri vsaki cerkvi za 6d. Naslov: MASSACRE ON THE ROADS.

Namesto podrobnejše obravnave te knjižice naj bo tu spodaj natisnjeno, kar smo brali v kanadski „Božji Besedi“ te dni:

Pet pravil za avtomobiliste

1. Kadar kdo pred teboj vozi, se vedno vprašaj, kakšno prometno težavo ti utegne napraviti.
2. Previdnost vodi do cilja, neprevidnost v bolnico (ali celo v grob — bi dostavili mi.)
3. Boj se živali, ki gredo pit, in ljudi, ki so se že napili.
4. Kadar voziš prehitro, tedaj za vsakim drevesom ob cesti stoji eden tvojih dedičev.
5. Pusti norca, naj te prehit; morda ga boš kmalu dohitel.

Canberra — Prestolno mesto Avstralije

Z VIŠKA SEM PARKRAT BEŽNO GLEDAL na Canberro na vsaj 4 km visokem poletu. V avtu sem enkrat drvel skozi Canberro, buljiti pa sem moral neprestano v mapo in na cestne znake, ker je prijazen avtist Stanko hotel prevoziti obširno mesto brez vsake pomote. Na poset in ogled zveznega glavnega mesta Avstralije me je peljala gospa Marija Habor iz Queanbeyana, ker je hotela posetiti mlado družino Bresnikovo kot „grandma“ in svojega moža-gradbenika med poldanskim odmorom. Tako se je s srečo začelo, da sem imel dobro vodnico v Canberro in do družine Bresnikove. In prav vde to je srečno nadaljevalo, ko me je požrtvovalni France vozil po baročnih cestah prestolice, do vladne palače, do mavzoleja padlih, do cerkva. Seveda je France kot kot večak razkazal tudi hotele. Najljubše pa mi je bilo srečanje z vsaj nekaterimi slovenskimi prestolnimi meščani. Pozna se jim, da se zavedajo svoje časti in so vredni naši zastopniki v krasni zvezni prestolici, četudi zaenkrat še ne v parlamentu.

Biti pa moram okrit in resnici na ljubo priznati, da sem Canberro ogledoval s prav mašanimi čustvi. Sončni popoldan je po zasneženih dneh v Coomi pričaral svetlo lepoto v parke in aleje, na uradne palače in razkošne vile, na stanovanjske predele, kjer domuje 40.000 prebivalcev, večinoma uradnikov. Vse hiše so izredno lepe, moderno zgra-

jene, nikjer ne silijo v ospredje, se mirno stiskajo za rožnimi nasadi in drevoredi. Mesto raste s silno naglico in ohranilo bo svojo čistočo, ker je zabranjena gradnja tovarn. Menda so uradi in pisarne s svojimi pisalniki, predali, pisalnimi in računskimi stroji edine „tvornice“ v ponosni Canberri, ki bo svoje prijazno lice prav kmalu zrcalila v obsežnem umetnem jerezu. Jezero pa bo zraslo s prirodo in mestom v naravno celoto, prav tako kot je umetno mesto v par desetletjih in zlasti v naši dobi postalo najkrasnejše mesto v Avstraliji.

Vem, sedaj sprašujete: „Zakaj pa potem mešana čustva?“ Počasi! Pri vsem zanosnem občudovanju in bogatem uživanju lepote prestolice avstralskega Commonwealtha me je grizla tiha jeza na nemškega potopisca (Werner Krug, Australien, 1955), ki daje Canberri čudaški naslov „zvezna vas v južni hemisferi“. Ta jeza pa bo menda izpuhtela, ko bom v Evropi in prav v Nemčiji zaman iskal novega mesta, ki bi le trohico dosegalo lepoto naše moderne, svetle, ponosne Canberre.

Poprej bom ponovno rade volje zdrčal ali sfrčal med slovenske rojake v Canberro in vsa mesta Avstralije, ki jim Canberra prestoluje, da se v molitvi, sveti psmi, najsvetejši daritvi skupno poklonimo Bogu in Jagnjetu na nebeškem prestolu.

Dr. Ivan Mikula.

SATANOVE MREŽE

*Izkušeni bridkih breme težko tlačijo
starost: kesanje v duši se prebujajo...
Življenja pot ji dan za dnem utruja
veriga zmot, ki vest s seboj jo vlačijo.*

*V bleščeče plašče zvito se oblači
hudič, omame zemeljske ponuja,
ugodnega trenutka ne zamuja
in v družbah s plehko mislijo prvači.*

*Povsod nastavlja satan svoje mreže:
kako slabotno se mladost jih varje!
Omamam slepo veruje: zaseže
jo samoljubje, vplete se v viharje,
v nerazvozljive vozle greh jo zveže,
zapira pota ji do Večne Zarje.*

Pavla Miladinovič.

MAYFIELD NEWCASTLE HAMILTON

Igralska družina „Soca“, Sydney,
gostuje v Hamiltonu z veseloigro

GLAVNI DOBITEK

v nedelje 19. oktobra ob 6. zvečer

Po igri prosta zabava s plesom

Za vsa pojasnila: g. Anton Podgorelec, 113 Tudor St., Hamilton

Rojaki iz vse okolice vljudno vabljeni

VARČUJ ZA BODOČNOST

(Konec)

Kaj nudijo hranilnice?

AVSTRALSKE HRANILNICE SO LJUDEM na razpolaganje za celo vrsto najrazličnejših poslov. Med prvimi je seveda ta, da naložiš tam svoj denar, z drugo besedo: Odpreš svoj osebni hranilni račun. Vsakdo lahko to napravi na svoje ime, da le vloži začetno vsoto 10 šilingov. Banka izda vlagatelju hranilno knjižico (Passbook). V to knjižico se vpisujejo vse vsote, ki jih vložiš ali dvigneš na svoj račun. Za take posle banke ne računajo nič. Nasprotno: za vložene vsote plačajo obresti in tako denar na banki počasi raste.

Kakor poedinec lahko odpre račun na banki, tako tudi po dve osebi skupaj (Joint Account). To je posebno prikladno za moža in ženo, ali pa tudi za prijatelje, ki hočejo skupaj hraniti za kakšen poseben namen. Starši lahko odpro hranilni račun na ime svojih otrok (Trust Account). Vloženi denar izplača banka šele takrat, ko otroci dosežejo starost, ki jo starši določijo ob odprtju računa. Enako lahko odpro hranilne račune na banki klubi in društva.

Kakor vsakdo lahko denar nalaga na banko, tako ga tudi brez ovir po potrebi dviga. Seveda pa samo v tisti banki, kjer je bil denar poprej naložen. Če pa nanese potreba — na pr. ko ste na počitnicah daleč od doma — lahko dvignete denar tudi kar tam na najbližji banki brez vsakih stroškov. Treba je samo obvestiti banko, kjer je denar vložen, naj prenesejo vlogo na banko, kjer hočete denar dvigniti.

Hranilnice pa poleg tega svojim vlagateljem denar tudi posojajo, na pr. za zidanje hiše in tako dalje. Seveda pa le tedaj, če ima banka dovolj pogrešljivega denarja, in če moreš dati zadostno jamstvo, da posojeni denar pride ob svojem času na banko nazaj. In v tem primeru — plačuješ obresti ti.

Obrestne mere

Kakšne obresti plačujejo banke? To ni vedno in povsod enako. Obrestne mere so dandanes sledeče: Za zneske od 1 funta do 100 funtov dobriš na leto 2½%; Za zneske od 1001-1500 dobiš 1½%.

Tudi majhne tedenske vloge se v banki hitro kupičijo. Če na pr. vložiš na banko vsak teden le po 1 funt, se bo v petih letih nabrala vsota £278. To je že lep denar.

Avstralske trgovske banke

Poleg hranilnic (Savings Banks) ima Avstralija tudi mnogo trdnih in finančno močnih trgovskih (poslovnih) bank (Trading Banks). Pri teh naložiš svoj denar na takozvani „čekomni račun“. Tu ne dobivaš obresti, imaš pa to dobroto, da je tvoj denar dobro spravljen in namesto z gotovino plačuješ lahko vse s čeki. Vrhu tega lahko vodiš točen pregled o vsem dobljenem in izdanem denarju. Zlasti če začenjaš kakšno podjetje na svoje ime, je nujno, da imaš na neki banki svoj lastni čekomni račun.

Za to vrsto poslovanja jemlje banke neko malenkost na leto za stroške bančnega poslovanja. Vsa pojasnila pa dajejo banke brezplačno.

„Trading Banks“ imajo tudi posebne oddelke za emigrante, ki bi radi poslali denar sorodnikom v rojstno domovino ali kamorkoli na svetu.

Čeprav smo rekli, da te banke ne dajejo obresti, pa vendar lahko naložite pri njih denar na obresti, če se domenite, da bo ostal nedotaknjen za določeno dobo. V tem primeru so na pr. pri Commonwealth Trading Banki naslednje obresti:

- Za dobo 24 mesecev po 3½%;
- za dobo 12 mesecev po 2¾%;
- za dobo 6 mesecev po 2¼%;
- za dobo 3 mesecev po 2¼%.

Ob koncu te razlage ponavljamo začetno geslo: Varčuj za bodočnost!
Z.R.

NOVA PLOŠČA ZA LETOŠNJI BOŽIČ

ZA LETOŠNJI BOŽIČ BOMO RAZVESELILI vse Slovence z novo ploščo lepih slovenskih božičnih pesmi. Božična doba ustvarja posebno razpoloženje in občutje, saj je božični praznik — praznik družine v malem in naroda v velikem. Takrat se vsak prav posebej spomni svojih dragih domačih, svojega doma in svoje domovine Slovenije. Toda pravo, domače razpoloženje in občutje ustvarja in prinaša v naša srca šele slovenska božična pesem.

Z veliko vnemo in požrtvovalnostjo se se umetniškega dela lotili vsi sodelujoči: Milena Šoukal, ki poje sopran, Ema Erman, alt; na orgle in zvonove je igral Rev. Vendelin Špendov, OFM, ki zamisel slovenske božične plošče podpira z velikim razumevanjem in ljubeznijo. Z umetniške kakor tudi s tehnične strani so bili za snemanje dani zelo dobri pogoji, pa čeprav se je snemanje (v slovenski cerkvi sv. Štefana v Chicagu) božičnih pesmi vršilo v največji vročini, v začetku avgusta.

Nova plošča bo nezlomljiva, s „High Fidelity“ zvokom na malem formatu (premer 7 inč ali 18cm za brzino 45 RPM (45 obratov na minuto) v posebnem večbarvnem albumu.

Plošča bo obsegala sledeči spored:

Stran 1: POTRKAVANJA —
GLEJ, ZVEZDICE BOŽJE
JE LEPA, SVETA NOČ

Stran 2: ANGELČKI STOPAJO
SKOZI NEBESA
KAJ SE VAM ZDI, PASTIRCI
VI

Izvajajo: Milena Šoukal, sopran
Ema Erman, alt
Rev. Vendelin Špendov,
OFM, orgle z zvonovi.

Umetniška oprema albuma: akad. kipar France Gorše

Vodstvo pri snemanju in nadaljnjem delu: dr. Stane Šušteršič

Tehnična izdelava plošč: R C A (Radio Corporation of America) vodilna ameriška tvrdka.

PRIPOMBA: Zgoraj opisano ploščo smo naročili iz Amerike v večjem številu. Saj smo prepričani, da bodo rojaki z veseljem segli po njej. Obljubljeno je, da jo dobimo dovolj zgodaj, da bomo lahko postregli naročnikom pravočasno.

Plošča stane EN FUNT, za poštino priložite dva šilinga. Naročila sprejema v Sydneyu uprava MISLI (66 Gordon Street, Paddington, N.S.W.), v Melbournu p. Bazilij (19 A'Beckett Street, Kew, Vic.).

Vsem naročilom po pošti priložite tudi denar.

Pri snemanju božičnih pesmi za novo ploščo v cerkvi sv. Štefana (Chicago). Od desne proti levi: Milena Šoukal, sopran; Ema Erman, alt in Rev. Vendelin Špendov, OFM, orgle.

URESNICENE SANJE?

Dr. Ivan Mikula

„Habent sua fata libelli“, so rekli stari Latinci. Po naše: Knjige imajo svojo posebno usodo. Pa velja to včasih celo o šolskih zvezkih in nalogah v njih. In še posebej — o tistih, ki so knjige in naloge pisali.

Naj povem, kaj imam v mislih.

Ko so me dušnopastirske brige pritegnile iz sončnega Perthu v vrveči Sydney, sem v divnem, zaspanem Rose Bayu med površnim urejevanjem knjižnice naletel na šolski zvezek iz Ribnice ob Vrbskem jezeru, popisan od Travnkarjeve Metke. Z največjim zanimanjem sem čital spisek od 24.2.1948, ker nosi osebnemu doživetju zvesti naslov: „Moje sanje“.

Z živahno deklško domišljijo, v vzorni obliki pisano domačo nalogo za nemški pouk, podajam v doslovnem prevodu. Ta pripomba naj me tudi opere očitka potvarjanja ali prilaščanja tujih spiskov.

„Nedavno so me mučile zagonetne sanje: Naše stanovanje je bilo vse navzkriž. Starši, bratje, jaz, vsi smo bili zelo razburjeni, z veliko naglico smo spravljali naše reči v kovčke. Vprašala sem ateka, kam neki se peljemo. Veselo je povedal, da gremo zopet nazaj domov v Tržič. Tudi jaz sem se zelo razveselila in kaj hitro sem bila pripravljena za potovanje.

Nenadoma smo se znašli na veliki ladji. Srečevali smo znance in prijatelje. Vse je bilo zelo veselo in zabavno. Na krovu je svirala godba in zelo smo se kratkočasili.

Pa meni kar ni šlo v glavo: Prej so mi pravili, da se vrnemo domov, sedaj pa se vozimo po širnem morju, to vendar ni mogoče. V kotu krova zagledam ležalnike, takoj si svojega izberem in se zlekнем nanj. Kaj hitro sladko zaspim.

Kar me prebudi silna nevihta, morje strahotno buči in deževni naliiv oglušuje šumi. Kot lahka žoga se guga ladja semtertja. Vse je zavito v črno temo in čisto sama sem na širnem krovu. Vsa preplašena skušam bežati, pa se ne morem ganiti. Vpijem in kličem starše. A vse je zaman. Nihče me ne čuje. Stresa me bridek jok.

Tedaj pljusne preko krova ogromen val. Vse se zavrti, ladja se nagne, zletim z ležalnika, padam, padam, potapljam se v razburkanem morju. V silni smrtni grozi začutim močno roko, ki me dviga iz morskih valov in srečno postavi nazaj na trdni ladjin krov. Trenutno se vse zblešči v jutranjem soncu. „Metka, nikar ne ostajaj več sama na krovu čez noč!“ Tako mi veli moj rešitelj, sosedov Bruno, ki se je nekoč v Tržiču igral z mojimi brati.

V tem se naglo prebudim. „Kje pa sem sedaj?“ je moja prva misel. Začutim dobrotno roko, ki popravlja mojo odejo. „Kaj ti je, dragica?“ me pritajeno povprašuje zaskrbljena mamica. Prijeten občutek me navdaja v topli postelji in takoj odgovornim: „Hvala Bogu, vse sem le sanjala!“

Tako konča spisek, ki ga je učiteljica nagradila z odličnim redom.

Srečni Bruno Jezernik je šel skozi sanje nedolžne deklice kot njen rešitelj in junak. Leto zatem so Travnkarjevi in Jezernikovi krmarili svojo življenjsko usodo v novo domovino, v sončno Avstralijo. Bruno ni poznal sanj, ki jih je tudi Metka s svojim šolskim zvezkom vred pozabila v daljni Koroški...

Bruno in Metka sta si nekaj let pozneje dala obljubo zvestobe ob božjem oltarju, kjer žubori vesela mladost in družinska sreča. In letošnjo svetočo spomlad sta zazibala belo zibelko, v kateri se smehlja prvorojenček Jonny...

Bili bi nepridipravi, ako bi sedaj izgubili povezavo sanj in resničnosti ter zapadli miselnemu kratkemu stiku. Rajje gnani od zvedavosti, ki je mati znanosti, odkritij, novic in čenč, si zastavimo vprašanje ki vodi v poglobljeno duševstvo:

So sanje res samo sanje ali pa višja resničnost, umsko še nedojeta, v sedanosti spočeta, v bodočnosti kot življenjska usoda porojena, z božjo previdnostjo prepojena?

40 LET IZPOD AVSTRIJE

MESEC OKTOBER NAM PRINAŠA 40-letnico zgodovinskega dogodka, ko so se Slovenci otdrgali od Dunaja in si z južnimi sodrodnimi narodi ustanovili državo SHS pozneje Jugoslavijo. Dan 29. oktobra je bil v njej „Dan Osvobojena“.

To je bil velik prelom v zgodovini slovenskega naroda. Ne mislimo se spuščati v razpravo, ki naj bi pokazala pomen tega dogodka za slovenstvo. Bi bilo predolgo. Naj zadostuje le nekaj vrstic, da ne pojde ta važna obletnica mimo nas brez vsakega spomina.

V minulih 40 letih so padale — in bodo verjetno tudi ob tej 40-letnici — različne sodbe o pomenu tega dogodka. Gotovo je, da je naš narod v teh letih zadevalo vse polno hudih nesreč. Če bi jih bili mogli Slovenci naprej videti — ali bi

kljub temu tako navdušeno obračali hrbet severu in hiteli na jug?

To vprašanje zdaj nima otipljivega pomena. Če pa so takrat naredili prav ali napak, se nam zdi, da je odgovor v okupaciji Slovenije med drugo svetovno vojno.

Recimo, da bi bila Avstrija ostala po letu 1918 močna in bi bila obdržala Slovence v svoji oblasti — ali ne bi Nemci že takrat počeli z našim narodom, kar so počeli v drugi svetovni? In z njimi Lahi in Madžari, ki bi jih Avstrija imela za zaveznike vsaj v tej reči?

Takrat bi bila naša narodna odpornost gotovo neprimerno manjša, ob času druge svetovne bi kot narod komaj še živeli. Vsa Slovenija bi bila en sam — tužni Korotan...

Vsaj s tega vidika nam 29. oktober še vedno po svej pravici pomeni „Dan Osvobojena“. — *Hotimir.*

MOHORJANI!

Še je čas, da naročite mohorske knjige, ki bodo izšle to jesen (Koledar za leto 1959).

Če pošljete hitro svoj funt, boste dobili knjige naravnost iz Celovca na svoj naslov.

Ako pa z d a j ne boste poslali, boste lahko okoli Božiča dobili knjige pri poverjeniku Mohorjeve v Avstraliji.

Rev. dr. Ivan Mikula,
Convent Sacred Heart
Rose Bay, Sydney.

SOLSKE SESTRE

v Celovcu — glej prejšnjo št. MISLI — ponovno prosijo za pomoč. Razen dveh ste vsi prezrli.

Tudi naš list ponavlja prošnjo. Darove objavimo prihodnjič.

PRIDITE, MOLIMO!

VSAKO nedeljo v oktobru, razen 19. oktobra, je slovenska molitvena ura v stranski kapelici St. Francis Cerkve v Paddingtonu ob 4. popoldne. Dohod pod palmami ob levi strani cerkve.

Iskreno vabljeni!

DOBRE KNJIGE SI LAHKO NABAVITE PRI NAS.

SREČAVANJA NA POTOVANJU

MEDLO POPOLDANSKO SONCE JE RISALO že kar precej dolge sence, ko sem se odpravil na pot. Prva postaja je bila pri Hribarjevih v Albury. Povedal sem jim, da sem na poti v Brisbane na toplejši sever. Tri tedne prostosti imam. Naslednji dan pa brž naprej do Sydneya.

V Sydneyu sem se nastanil v Slov. Domu, kjer mi je bila kuhinja Karla Dolenca, ki mu takrat še nihče ni rekel Genek Lodlar, dober porok za nadaljnji življenjski obstanek. Od drugih srečanj naj omenim šahovsko igro z urednikom MISLI, p. Bernardom. Nekje sem bral, da pri šahu zmaga vedno junak. Žal, jaz nisem junak... Pri patru sem videl lepo zbirko slovenski knjig. Vsakdo si jih lahko nabere po mili volji. Ker niso drage, sem se tudi jaz poslužil prilike in jih nekaj odnesel. Videl sem tudi take, ki so že precejšnjo redkost na našem knjižnem trgu. Čudim se tistim, ki pravijo, da na petem kontinentu nimamo slovenskega čtiva. Nergači! Avstralski Santa seveda ne prinaša slovenskih knjig. Sv. Miklavžu se priporočite!

Jasno, da sem pogledal tudi v Rose Bay k dr. Mikuli. Našel sem ga pri mizi, kjer je s svojo fino pisavo spravljal nekaj iz glave na papir. Takoj je prekinil in si pogladil srebrne lase, kolikor mu jih je ostalo zvestih. Mikalo me je, da bi zvedel, kakšne globoke misli mu je zmešal moj nenadni prihod. Pa se nama je pogovor takoj obrnil v druge smeri. Mlatila in vejala sva žito z vseh mogočih njiv. Marsikatero kleno zrno sem si shranil iz tega razgovora. Le škoda, da je Sydney tako daleč na vzhodnem

robu Avstralije. Ni mogoče misliti na bolj pogostna snidenja.

Ko sem že tako daleč od doma in blizu Parnasa, kjer Apolon obliva z vodo iz kastalskega studenca svojo izvoljenko Nevo, me mika, da obiščem tudi ta kraj. Našel sem svetopisemsko Marto. Nič ji ni bilo videti, da ji hodijo verzi po glavi. Človek dobi vtis, da je edini njen cilj: postrežba na levo in desno. Tudi meni je postregla z avstralskim „steakom“, tako velikim, da sem se ga skoraj ustrašil. Ko sem omenil njene verze, je dejala, da je tisto samo v razvedrilo. Da se izlušči od časa do časa iz gospodinjskih opravkov, pa iz dobro založenega skladišča matematike in fizike, ki ga predstavlja njena glava — pesnikuje! Le kje je v njej še toliko prostora za skladišče kristalno lepe umetniške besede? Slovo od Neve je bilo za neodločen čas. Ko nastajajo te vrstice, je naša pesnica menda že v Evropi. Obilo sreče tam na obisku, če ni kaj več kot zgolj obisk...

Na poti v Queensland sem se ustavljal v vseh večjih krajih. Glen Innes je trg s 6.000 prebivalcev. Pred „Milk Barom“ sem privzel konjička in stopil na obed. Zgovorna strežnica mi je rada razlagala zanimivosti kraja. Okolica je vsa zavita v mlekarstvo in ovčereje. Ona je tu doma in je vsa navdušena za lepoto kraja. Samo tu se da živeti! Armidale ni daleč, je tudi dosti večji, ampak tam je puščoba doma. Armidaleci so ošabni ljudje in domišljivi. Res imajo univerzo in kolegije, zato je dosti mladih ljudi tam. To je pa tudi vse, kar je v zvezi z Armidalom omembe

vredno. Če bi ne imeli teh zavodov, bi se Glen Innes požvižgal na Armidale. Tako me je prepričevala.

Podobno lokalno patriotstvo sem našel na naslednji postaji: Coff's Harbour. Šteje le 3.000 ljudi. Neki trgovec mi je pravil, da njegova družina biva tu že 100 let in misli ostati vsaj še drugih sto. In zakaj ne? Avstralija nima lepšega kraja, najbrž tudi svet ne. Subtropična klima, modri Pacifik, v ozadju mogočni gozdovi evkalipta, celina prehaja v ocean kot bi odsekal — sto metrov visoka skala je stopnica v morje. Kaj takega ne vidite nikjer

drugje! In gospodarski napredek okolice! Samo v zadnjih nekaj letih je nastalo 97 novih nasadov banan

Name je pa kraj napravil vtis mesta iz cawboyskega filma. Sodišče je lesena stavba, pred njim je privezanih vsaj tucat osedlanih konj, na ograji verande poseda skupina „katlemanov“ pod tradicionalnimi ogromnimi klobuki. Kadijo cigare ali pa vlečejo dim iz dolgih pip. Je pa to ljudstvo iskreno prijazno. Velikomestna civilizacija jim je prizanesla... (Konec drugič.) — Jože Maček.

NASLOV LISTA „MISLI“: 66 Gordon St., Paddington, N.S.W.

Spomin na romanje v Watson's Bay.

ČE VAM MISLI UGAJAJO, POVEJTE DRUGIM!

KAR VAM NI VSEČ, POVEJTE NAM!

V CELOVCU je ljubljanska Narodna galerija priredila razstavo slovenskih gotskih fresk iz 14. do 16. stoletja. Slike so bile zbrane s sten raznih slovenskih cerkva. Razstava je bila živ dokaz, kako so Slovenci davnih stoletij svoja verska čustva znali umetniško izraziti v slikah v svojih svetiščih. Preprosto ljudstvo takrat ni znalo čitati tako na splošno kot dandanes, znalo pa je uživati umetnost. Največji umetniški strokovnjaki občudujejo lepoto teh slik. Razstavljenih je bilo precej krasnih primerov, omenjena Narodna galerija jih pa hrani še neprimerno več. Med razstavljenimi predmeti je vzbujala pozornost slika „Pogubljene device“, ki se je na zunanjih steni slovenske cerkve ohranila nepopačena skozi nič manj kot 500 let!

VOLKSWAGEN ZA ŠKOFA. Z novim Volkswagenom se vozi ljubljanski škof Anton Vovk. Pač — bogat mož, pa naj še kdo kaj reče! Le kje dobi denar? No, ni bilo treba denarja za Volkswagen. Kupili so mu ga Amerikanci v Nemčiji. Za prevoz v Ljubljano je poskrbel kardinal v Koelnu, po naše: Kelmorajnu. Gotovo je to napredek od takrat, ko se škof Vovk ni bil neželjal v železnici ni mogel voziti brez nevarnosti, da ga ne oblijajo s petrolejem in živega sežgo...

NA VRHNIKI je domačinka Marija Krašovec praznovala 1.

Izpod Triglava

avgusta svoj 107. rojstni dan. Reci in piši: stosedmi! Rojena je bila na „Klancu“, ki ga Ivan Čankar opisuje v svoji splošno znani povesti. Bila je najstarejša hčerka zelo številne družine, njen oče je bil siromašen dninar. Morala je zгодaj iti služiti in je neki službi v Grazu ostala celih 52 let. Ko je bila stara 90 let, si je zlomila nogo, pa se je popolnoma pozdravila. Zdaj je v vrhniški ubožnici, sicer še dosti čila, vendar večinoma sedi v postelji. Počasi ji začinja odpovedovati tudi spomin. Kot najstarejši Slovenki ji vodstvo zavoda posveča veliko pozornost.

IZ LJUBLJANE V KOPER prideš danes z lahkoto v dveh urah, če se voziš z dobrim avtomobilom. To je mogoče, odkar so dali v promet v Senožeah novo avtomobilsko vesto, ki vodo naravnost v Koper.

MOTOCIKELJ je tudi v Sloveniji tako moderen in zaželen, kot piše p. Bazilij glede Victorije. Mladi ljudje se ponujajo za nardno delo v tovarnah prav zato, da si omislijo motorno vozilo, ki si ga bodo naročili v Avstriji. Baje so cene dosti zmerne.

ELEKTRARNE NA DRAVI so v Fali, Vuzenici, Vuhredu, na Mariborskem otoku in v Dravogradu. Skupno proizvajajo skoraj petkrat toliko električnega toka kot vse ostale elektrarne v Jugoslavii.

CELOVŠKI RADIO oddaja v slovenščini na leto 265 ur, kar bi pomenilo nekako desetino vseh oddajnih ur. Na dan znaša to 40 minut. Poslušajo te oddaje ne samo koroški Slovenci, priljubljene so tudi v Sloveniji onkraj Karavank. Referat za slovenske oddaje ima pri radiu Helmut Hartman. Zelo zanimive so oddaje o narodnih

šegah in navadah, ki o njih poroča program „Na zapečku“. Celo Slovenska akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani je ob njih prisluhnila in zaprosila, naj ji celovški radio pošilja prepise teh oddaj.

„**KAMENSKÉ PEVSKE BUKVICE**“ je naslov zanimivi razpravi, ki jo je napisal dr. Franc Cigan v Letopisu slovenske gimnazije v Celovcu. Dr. Cigan je salezijanec, eden tistih, ki so se pred leti naselili na Kamnu in prevzeli ondotno pastirovanje med rojaki. Imenovani je našel na Kamnu dve zelo stari zbirki slovenskih cerkvenih pesmi, namenjenih za razne praznike cerkvenega leta. Razprava je vzbudila veliko zanimanje in je nov dokaz, kako je pred mnogimi leti na Koroškem cvetela slovenska beseda v pesniški obliki.

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

vabi na

ZABAVO S PLESOM

5. oktobra ob 6.30 zvečer Paddington Town Hall

Pijaco prinesite. Prostore rezervirajte FB 1085

Vljudno vabi

Odbor.

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES

Ingleburn.—Presneti knajpovec, ta pa zna sladko peti! Tako nežno me je pobožal prav po tisti strani srca, kjer mi najbolj godi. Moja domišljavost bo zrasla do neba. Jurij naj pa le kuha tisti čajček, privoščim mu ga, da bo zmerom tako zdrav in navihan. Tudi Jurjevim tigrom in rakom se kar naprej smejem. Vso številko sem že desetkrat prebrala. — Le kako jih toliko pogrunta! Tisto o širokem srčku in Ceneku Lodlarju je zares imenitno! Končno čestitaj g. Drmoti, da je še enkrat prišel v cajtenge. — *Paula Miladinovič.*

Sydney. — Beseda o avstralski pošti: septemberske MISLI so šle na pošto v petek 29. avgusta ob 1.45 P.M. Seeveda v Sydneyu. Sydney jih je začel prejemati v torek 2. sept. V Slov. Domu jih je dobil Jože Smerdelj v četrtek 4. avgusta. Isti dan je pa že prišla v Sydney iz St. Albansa v Victoriji rešitev ugank, ki jo je poslal od tam Jože Vah. Torej je iz Sydneya v St. Albans in nazaj tako daleč kot od glavne pošte v Sydneyu v Slov. Dom, ki je v istem mestu! — *Upr.*

Sydney. — Od prijateljice sem prejela pismo iz Lurda, ki bo zanimalo tudi bralce MISLI. Takole se glasi (28. julija):

„Pišem Ti na dan našega odhoda iz Lurda. Prišli smo v soboto in odhajamo na torek. Lepote, ki smo jo doživeli, ni mogoče opisati. Bilo nas je 1000 Slovencev iz Trsta, Gorice in Koroške. Precej sem potrosila, ali nikoli mi ne bo žal, da sem prišla. V nedeljo popoldne so bile tu ogromne množice. Popoldne je bilo. Evhariistične procesije med bolniki ni moglo biti. Bila bi ogromna, ker so dejali, da nas je kakih 100.000 romarjev. Z nami Slovenci so bili tudi ljubljanski škof dr. Rožman. Imela sem srečo, da sem jim poljubila prstan. Kako ginljivo je pri lurskih slovesnostih, ve samo tisti, ki je doživel, drugi si ne morete predstavljati. Ko pridem domov, Ti bom več napisala. Danes samo teh par vrstic, ker se mi silno mudi. Moram še nazaj k votlini, da se poslovim in še kak trenutek pomolim. V spomin Ti pošiljam blagoslovljeno svetinjico in zagotovilo, da sem tudi Tebe na vso moč priporočila Mariji na tem svetem kraju. Prav iskreno pozdravljena!“ — Tako pismo sem dobila iz Lurda in sem ga zelo vesela. Pozdrav Slovincem po Avstraliji, kjerkoli ste! — *Marija Počhaj.*

Cabramurra. — Po nekaj dneh v Sydneyu sem zopet na novem kraju in novem delu. Borim se spet z začetnimi težavami, kot je tolikokrat treba v življenju. Sedaj sem v „dolini solz“, seveda niso prave solze, ampak samo nekoliko dolgčas, pa bo že šlo. Zaenkrat delamo tu šele novi „kamp“, napeljujemo vodo in urejamo razne reči. Nič se še ne ve točno, kdaj začnemo vrtati tunel. Kraj tu spominja precej na Gorenjsko. So visoki hribovi z gozdovi, nekoliko enolično. Vmes so pa bistri potočki, ki drve z vso silo iz hribov, po dolinah se pa počasi in leno pomikajo naprej, dokler ne pridejo v reko, podobno Savi. Tukaj nas je par Slovencev,

da si s prijetno družbo krajšamo čas. Tudi zapojemo kaj kot smo delali, v Junction Shaftu. Posebnih novic ni, pa drugič kaj. Pozdrav na vse strani! — *Stanko Šušteršič.*

Sydney.—Kroničar si je zabeležil za to številko naslednje novice. Porok je bilo po njegovi vednosti od zadnji pet. Dne 6. sept. sta prišla pred oltar v St. Patrick's cerkvi kar dva para obenem, da jima g. dr. Mikula podeli poročni blagoslov. Bili so: Jože Miklavčič iz Planine in Marija Vadnjal iz Zagorja, nadalje Franc Šajn iz Jurišič pri Knežaku z Angelo Urh iz Tominja. — Isti dan sta se istotam poročila Pavel Barba iz Podbež, Hrušica in Hermina Penko iz Narina pri Šmilhelu. — V soboto 13. sept. sta si pred Marijinim oltarjem v Paddingtonu obljubila zakonsko zvestobo Ivan Čufar iz Podbrda pri Tolnimu in Ana Letič, ki je bila rojena v Egiptu, za poroko pa „pravočasno“ prispela iz Anglije. — Vrsto porok za ta mesec sta pa zaključila v naši „romarski“ cerkvi v Watson's Bay Ivan Kobal iz Planine pri Vipavi in Francka Pavlovec iz Hrušice. — Če izvzamemo omenjeno „Egipčanko“, je vsem ostalim, kot kažejo podatki, zibelka tekla v isti okolici stare domovine. Najiskrenejše čestitke vsem! — *Kroničar.*

Bowral. — V družini Edvarda Golje in ge. Kristine, ki sta se nedavno preselila v naše mesto iz Moss Vale, je prišel na svet prvorojenec, ki je pri krstu dobil ime Bernardek. Ko bo večji, si bo dal odsekati tisti -ek in bo samo Bernard. Naj bo nekoč iz njega krepak mož in dober kristjan. Srečni družini čestitke in iskren pozdrav. — *Prijatelj.*

VICTORIA

Melbourne. — V mnogih hišah so mi že pokazali častno potrdilo, da so toliko in toliko darovali za bodoči Slovenski dom. In pa „šparovček“ za Dom imajo na vidnem mestu. Štiriletni Tonček mi ga je oni dan prinesel pod nos, čim seftn stopil v hišo. In mama mi je povedala: „Vsakega obiskovalca pozdravi s šparovčkom“. — Prišel sem z drugo hišo, kjer so ravno igrali šah — za denar! Premaganec je moral vreči šiling v šparovček. Povabili so me, naj igram. Konec igre je bil „remi“ — dva šilinga sem moral vreči v šparovček. — In obiskal sem hišo, kjer stanuje več fantov. Jožetu se je zapletel jezik in je izustil eno bolj robato. Drugi fantje so ga pomenljivo pogledali, spomnil se je in vrgel šiling v šparovček. Tako so se bili namreč zmenili, da bo za vsako kletev šel šiling za Dom. Tako se nabirajo šilingi, kletve je pa v hiši manj. — Tudi na Hinkovi in Štefkini svatbi je nanesel pogovor na Dom. Srnečeva Anica je stekla po svoj šolski klobuk in v eni minuti nabrala nekaj nad 4 funte. „Mora biti celo številko“, je vzkliknila in šla znova okoli. Zdaj je bilo več kot pet funtov. „Celo številko!“ je spet vzkliknila in napravila tretjo rundo. Uspeh? ŠEST funtov za Dom! Ne bi bilo napak, če bi Anica bila povabljenka na vsako svatbo. Lahko bi pa bilo tudi več takih

Anic. — Ti zgledi nam kažejo, da so naši ljudje iznajdljivi in zato verjamem, da bomo kmalu imeli — Slovenski Dom. — *P. Baz.*

TASMANIA

Hobart. — Po geslu s „trebuhom za kruhom“ sem se znašel v Hobartu. Čeprav sem še malo časa v Avstraliji, sem prevandral že lepo število krajev, pa tudi držav. Zdaj mislim, da bom kar tu ostal. V tej deželici, Tasmaniji, je malo Slovencev in ni upati, da bi dobili lastnega dušnega pastirja ali vsaj kakšno majhno organizacijo. Tega tu zelo pogrešam. V tej samoti mi mora vse take reči nadomestiti list MISLI, ki ga dobivam in z največjim veseljem čitam. Kdo ve, morda se pa le zgodi, da bo tudi tu več rojakov in bomo dobili kaj takega, kar si sedaj samo severnjaki lahko privoščite. Pozdrav vsem. — *Stanislav Šajn.*

QUEENSLAND

Brisbane.—Pošiljam nekaj drobnih novic. Družini Marjana Lušček v New Farm se je rodil četrti otrok, hčerka. Pri krstu je dobila ime Newy. Od prejšnjih sta dva dečka, ena pa deklica. Tudi v družini g. Draga Andrejca, zeta splošno znane in požrtvovalne Plutove družine, se je Kristinci pridružila nova sestra z imenom Dragica Josipina Katica. Iskrene čestitke vsem imenocanim družinam! — Obljubo večne zvestobe sta si pred oltarjem dala v soboto 16. avgusta Francka Dekleva, zvesta članica „Planinke“, in Jože Barbiš iz Goondiwindi-ja. Čestitke tudi v imenu „Planinke“! — Napovedana zabava „Planinke“ za 19. oktobra se bo vršila teden po prej, to je 11. oktobra, ker naslednjo nedeljo imamo na programu cerkveno slovesnost, ki jo bo vodil g. dr. Mikula. — *Janez.*

WEST. AUSTRALIA

Perth — Osborne Park. Odlični prijatelj Slovencev, Msgr. Albert Th. Langmead, ki je 21 let župnikoval v Osborne Parku, odkoder je ustanovil sedem novih župnij, je bil od prevz. gd. nadškofa dr. Predevilla investiran na slavno župnijo St. Mary's v Leederville, materno župnijo Osborne Parka. V prostrano gotško cerkev St. Mary's Slovenci radi zahajamo, zlasti ker nas vabi tja velika redkost: „mili zvon iz visokih lin...“ Velazasluznemu, vobče in zlasti še med novonaseljenci zelo priljubljenemu Msgrju Langmeadu prirčno čestitam vsi Slovenci in mu želimo bogatih uspehov za čast božjo in zveličanje duš v prelepi mestni župniji, ki neposredno meji na stolno župnijo. Zahvaljujemo se Msgrju Langmeadu tudi za vso naklonjenost in gostoljubnost, ki jo je nam Slovincem skazoval v Osborne Parku, središču našega verskega udejstvovanja.

Z dekretom vlade je bila „naturalizirana“ najstarejša skupina avstralskih praprebivalcev, prvotnih domačinov-črncev, ki v večini pri-

padajo najprimitivnejši kulturni stopnji kamenite dobe ali pa so nomadi. Doslej so uživali posebno državno zaščito in so morali živeti v rezervatih, od države določenih pokrajinah. Odslej bodo deležni posebne državne zaščite le oni črnci, ki zanjo zaprosijo ali pa se izkažejo za nesposobne članke moderne civilizacije. Praktično so sedaj stari Avstralci, nekako 20.000 ljudi, polnopravni državljani, ki si sami volijo bivališče, stan, delo, uživajo aktivno in pasivno volilno pravico in smejo kupovati — alkohol, ki jim je bil doslej v interesu ljudskega prepoveda in javne varnosti zabranjen.

— *M. Osbornič.*

INGLEBURN IMA BESEDO

DA JE CENEK LODLAR V DUGANKI Karel Dolenc v življenju, menda zdaj že vsi vemo. Rada bi pa še kaj več povedala o njem, da bo uganka do konca rešena. Prav dobro ga poznam, saj sva oba iz iste šentjakobske fare v Ljubljani. „Prelepa je trnovska fara“ — še lepša je šentjakobska! Karel je sin devetčlanske obrtniške družine. Pri krstu je menda na ves glas kričal, zakaj pozneje je od otroških nog sodeloval pri cerkvenem petju v Marijanišču. Že v ljudski šoli si je znal prislužiti dobre „krajcerje“ z ministriranjem, da si je plačeval oskrbnino v zavodu. Kako je bil vesel, ko mu je kdaj pa kdaj dr. Korošec po maši stisnil cel desetak! Ministriral je še mnogim drugim odličnim duhovnikom: Dr. Ugeničniku, dr. Lukmanu, prelati Kalanu, dr. Rožmanu, dr. Ahčinu itd.

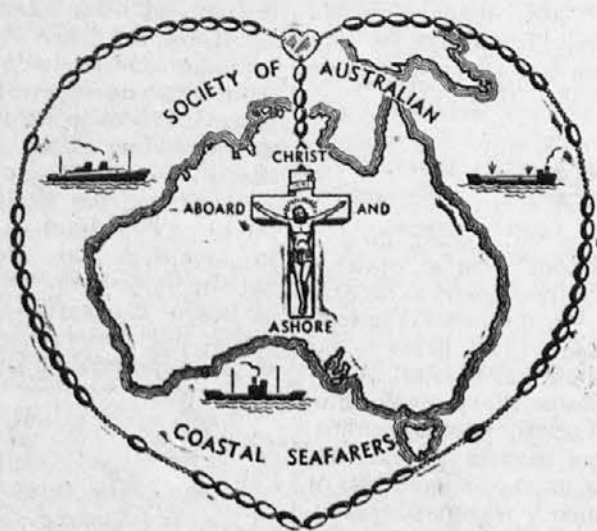
Vem, da se bo Karel jezil, ko nosim vse to na dan, toda malo je med nami takih, ki bi se bili vse od ljudske šole do konca gimnazije sami vzdrževali. Znamenito je tudi to, da je pel na Koroškem pri novi maši našega letečega dušnega pastirja dr. Mikule. Gotovo se je odlično postavil, saj se je bil vežbal pri takih pevskih zborih kot sta bila „Grafika“ in „Slavec“ v Ljubljani.

V Sydneyu ga poznamo vse bolj po njegovih igralskih sposobnostih (da kuharskih ne omenim...) Začel je kot pastirček pri jaslicah in deklamator. Pozneje je v ljubljanskem gledališču sodeloval pri Cankarjevih „Hlapcih“ in podobnih dramatskih delih v raznih vlogah. Vzor režiserja mu je bil Milan Škrbinšek. Sam pa je absolviral režiserski tečaj pod vodstvom Cirila Debevca. Bil je med ustanovniki igralske družine šentjakobskega prosvetnega društva.

Toliko o našem sydneyem režiserju, le še to naj omenim, da je na sliki pred podobo Marije Pomagaj Karel prvi na levi z muštami. To sliko je objavil list MISLI v septembru. Kdo drug naj pa napiše kaj o ŠIROKEM SRČKU, ki ga Melbourne časti kot svojega režiserja.

Še nekaj drugega! Slovenska nasebina v Ingleburnu narašča. K Hodaljevem je te dni dospel iz Evrope 29letni Miha Geršak, po poklicu električar. Bog mu daj v novi domovini zdravje, srečo in dobro soprogo! — *Paula Miladinovič.*

IZ SLOVENSKE DUHOVNIŠKE PISARNE

Avstralski mornarji, uslužbeni na ladjah, ki krožijo ob obrežju našega kontinenta, imajo svojo versko organizacijo z lastnim mesečnim glasilom.

Gornja slika kaže njihov organizacijski znak: Avstralija, ovenčana z rožnim vencem.

Na programu te mornarske organizacije je poleg drugega vedno tudi točka: Skupna molitev rožnega venca.

V nekem smislu smo mornarji tudi mi — vsi brez izjeme. Plove-mo po morju zemeljskega življenja,

ki je dostikrat kaj razburkano. Posnemajmo idejo zgoraj omenjene organizacije in njihov znak naj bo tudi naš.

Mesec oktober je posebej posvečen molitvi sv. rožnega venca. Dne 7. oktobra ima „Kraljica presv. rožnega venca“, kot jo kličemo v litanijah, svoj poseben praznik.

Naj v tem mesecu vsaj nekaj „jagod“ spolzi tudi skozi naše prste, da bo rožni venec vernih mornarjev s toliko večjo močjo obkrožal in venčal našo Avstralijo!

Dekletu na pot v tujino

Ena novodošlih slovenskih deklet nam je pokazala „spremno pismo“ od svojega bivšega dušnega pastirja, ki ga ji je dal pred odhodom. V njem je tako lep izliv ljubezni in skrbi za duše, da smo si izprosili dovoljenje za objavo.

Naj bi te lepe misli še drugim dekletom segle v srce! — Ur.

Draga Marija:—

Pišem Ti tik pred Tvojim odhodom v tujino. Težko mi je, ker izgubi fara v Tebi najboljše dekle. Vsi to iskreno potrjujejo. Tudi tisti, ki so Te kdaj hudobno zasmehovali, ker si bila verna in poštena. Končno poštenost in vera zmagata,

vedno in povsod. Tako odhajaš od nas in zapuščas vsem dober zgled. Zato bo spomin nate vedno drag in ljub.

Naš krožek Te je imel rad. V znak ljubezni in spoštovanja so Ti naša zavedna dekleta kupile tri spominčke. Pridružil sem se tudi jaz.

*Kje naj se najprej pomudimo? Seveda pri porokah! Mirko Ogrizek je popeljal pred oltar Rozo Krnel. On je doma iz Hruščevja pri Postojni, ona iz Radohove vasi, Sv. Peter na Krasu. — V Heidelbergu sta se poročila Gorenjec in Gorenjka: Marjan Potočnik z Jesenic in Francka Nastran iz Selc nad škofjo Loko. Marjan je delaven v Slov. klubu in med rojaki splošno priljubljen. — Isti dan sta v West Brunswicku izrekla svoj „da“ Silvo Bučaj iz Zanigrada v slov. Istri in Ana Mejak, doma blizu Reke. Tri poroke — vseh dobrih reči so tri. Čestitke! Naj pa vendar vključim v čestitke tudi slovenski par v Ballaratu, ki se je poročil že v aprilu, pa ta tipkač doslej ni vedel: Karel Pavlin in Danila Mihčič. Tako imamo v Ballaratu eno družino več.

*Krstov je bilo dvakrat tri — fantje nosijo fano. Stanka smo krstili v Sunshinu, prvorojenka družine Stanka Domjaniča in žene Antonije. V Clifton Hillu je pri krstu zajokal Frankie, prvi sinko Janeza Janiča in žene Marije. Isti dan je bila v No. Fitzroyu krščena Majda

Marija, prvorojenka družine Antona Petka in žene Elizabete. V Pascoe Vale se je naselil Andrej Benjamin v družino Andreja Fistriča in žene Zore. V St. Albansu sta Karl Zorjan in žena Marija krstila svojo prvorojenko za Majdo Hedviko. V fari Ascot Vale je bil krščen Vladimir, tudi prvorojenec staršev Štefana Juriča in žene Amalije. Ti trije so srečno prestali tragedijo ladje SAUBRYN, ki se je potopila na poti v Avstralijo. Sinko je zdrav in močan, skrbi staršev so minile. Vladimir bo šele pozneje kdaj zvedel, kako je njegovo življenje viselo na nitki še pred rojstvom. Njegov oče mi je po krstu pripovedoval o strašnih trenutkih reševanja ...

*Moral sem se smejati, ko sem bral v „Mislih“, da ima p. Bernard težave z nepodpisanimi pismi, celo z nepodpisanimi darovalci in pošiljatelji naročnine. Tudi jaz dobivam pisma z raznimi naročili, podpisani samo Janez ali France, priimka nikjer. Če uganem poštni

Prvi spomin je križ. V njem je osredotočeno vse krščanstvo: Bog je svet tako ljubil, da je svojega Sina dal za naše odrešenje. Tu je božja ljubezen, na katero ne smemo nikoli pozabiti. Križ naj Te obvaruje vsake zablode in stranpoti. Če je Bog dal vse za naše odrešenje, kako se bomo upali Njega žaliti? Imej ta križ na častnem mestu v svojem novem stanovanju. Naj Ti s svojim božjim zgledom pomaga vdano prenašati težave, ki jim ne boš ušla. Naj Ti On daje moč, da boš mogla vedno in povsod izvrševati božjo voljo. Tudi takrat, ko bo zahtevala veliko napora in žrtve.

Durgi spomin je evangelij. V njem je vsa božja modrost. Čitaj ga rada, da ga boš mogla drugim posredovati. Predvsem bodočemu možu in otrokom, potem pa vsem, ki bodo prišli s Teboj v stik.

Tretji spomin je knjiga „Nedeljske pridige“. Ker Ti morda ne bo vedno dano slišati božjo besedo v domačem jeziku, rabi to knjigo v nadomestilo za pridige v cerkvi. Nikoli ne pozabi, kdaj je nedelja. Napravi vsak napor, da boš na Gospodov dan pri sv. maši.

Te spominčke Ti poklanjamo na pot. Želimo Ti prav iz srca mnogo

sreče in zadovoljstva. Da bi bila tam daleč srečna žena in mati, kot jo hoče Bog in z Njim Cerkev. Otroci naj Ti bodo zaklad. Imej jih rada. Ne bodi „moderna“ mati! Bog pomaga na poseben način družinam s številnimi otroki. Treba je iskati z vsem srcem najprej božje kraljestvo in vse drugo — pravi Jezus — nam bo navrženo!

Prilagaj tudi „Poročno knjižico“. Med potjo jo dobro preberi. Tam jo daj v roke svojemu fantu, ki Te že čaka. Poročita se čimprej po svidenju. Pred poroko skrbno pazita, da dneve velike priprave preživita čisto. Šele tisti „da“ pred oltarjem ustanovi krščansko družino in daje zakonske pravice, pa seveda tudi dolžnosti. Žrtev čistosti pred poroko daje poročstvo za srečno življenje v zakonu.

Marija, oprostite mojim besedam. Hočem Ti samo DOBRO. Pozdravi svojega pridnega fanta. Piši nam! Deluj tam v duhu Katoliške Akcije! Pomagaj duhovniku, ki deluje med Slovenci. Bodi apostol!

In še enkrat: Bog Te živi!

Tvoj župnik,

Marijan Živic.

OKTOBERSKI ROMARSKI IZLET V ST. MARYS

V nedeljo 19. oktobra poromamo v St. Marys — v cerkev rožni-venske Matere bozje.

SPORED

Od 2. — pol 3. zbiranje pred cerkvijo. Prodaja rožnih vencev. Ob 3. procesija z molitvijo rožnega venca. Po prihodu v cerkev pridiga, pete litanije in blagoslov. Nato blagoslovitev rožnih vencev.

PO CERKVENI POBOZNOSTI

bo družabni sestanek v solski dvorani. Vsi vabljeni. Za zabavo bo poskrbel odbor rojakov v St. Marysu pod vodstvom g. Sustarja. Za zejo se bo kaj dobilo, prigrizek prinesite s seboj.

Ob 5. je vsako nedeljo v St. Marysu sv. masa. Če bi kdo prisel na romanje brez mase, lahko tam opravi nedeljsko dolžnost.

Dohod k cerkvi

Od železniške postaje vodi pot po Queen St. do Western H/way, po Western H/way na desno do parka na levi, od tam na levo ob parku do cerkve. Peshoje 15 minut. Z avtomobili po Western H/way do parka, od tam en blok do cerkve.

P. BAZILIJ TIPKA

pečat, uganem tudi Janeza ali Franceta, vsaj v mnogih primerih; kadar pa je pečat razmazan, se Bog usmili! Že nekaj pisem sem dobil, v katerih me pisec prosi, da bi mu pomagal „najti prijatelja“. Seveda bi mu pomagal, če bi mi povedal prijateljevo ime. Če pa imena ni, kje za božjo voljo naj pa potem iščem?

*Presneta reč, pa sem res raztresen in pozabljiv! Spet moram objaviti popravek: Franceta, „ki je sam hodil h krstu“ in sem ga omenil v svoji zadnji tipkariji, sem napravil za šest let starejšega. Iz 22 je nastala številka, 28, da sam nisem vedel kdaj. Fant je star torej šele 22 let in sem pomoto zasledil, čim sem jo bral v „Mislih“. Sicer boste rekli, da ne bi bilo treba popravka. Pa se mi zdi, da je popravek na mestu. Fant je še samski in si bo izbral prej ali slej nevesto. Ne bi rad, da bi mu katera očitala: „Prestar si zame! ... Pater se že ni zlagal, ko je napisal osemindvajset! ...“ Zlagal se ni, pomoto pa je napravil.

*Včeraj me je obiskal fant, ki dela nad sto milj daleč iz mesta.

Prišel je v Melbourne na enodnevni obisk in je prvič čul o Slovenskem domu. Našel me je in prinesel svoj dar. „Žal bi mi bilo, da bi pozidali Dom brez mojega daru“, mi je preprosto povedal. Vesel sem ga bil, dobrega fanta, ki ima srce in razum na pravem mestu. Več takih po avstralskem bušu, pa bodo enkrat vedeli kam iti, ko bodo obiskali Melbourne: v SVOJ DOM, četudi v tujem mestu!

*Prav v teh dneh je odprt v Melbourne Royal Show 1958, na katerem ima poseben paviljon Good Neighbour Council. V njem razstavljamo tudi Slovenci. Veliko lectovo srce (nad šest stopal višine) ima na mestu, kjer bi moralo biti zrcalo, police z raznimi tipičnimi slovenskimi predmeti. Obiskovalci razstave občudujejo slovenski narodno nošo. Pri otvoritvi so bili tam ga. Mesarjeva, Čarov Ivo in mala Zdražilova Lilijana. To je bil spet eden lepih uspehov za naše najmlajše. Slikali in filmali so jih od vseh strani. Več o tej razstavi bo morda kdo drug napisal, ali pa bodo „Misli“ prihodnjic dobile v objavo celo kako sliko.

★Kakor berem, se sydneyški Slovenci od časa do časa zberejo na romanje. Pa se dajmo še v Melbourne! Dobil sem povabilo, da bi se slovenska skupina z narodnimi nošami na čelu udeležila procesije v čast Kristusu Kralju, ki jo leto za leto na prvo nedeljo v novembru prirejajo salezijanci v Sunbury. Ker imamo to nedeljo ravno slovensko mašo, bi se lahko kar po maši podali na pot. Precij jih ima že osebnih avtomobilov, za ostale bi se lahko najel avtobus, če se jih javi zadostno število. Je kar najbolje, da s prijavitelji na moj naslov (Slovene Chaplaincy, Padua Hall, 19 A'Beckett Street, Kew, WM8118) takoj začnete. Podrobnosti boste vsi, ki bi se procesije radi udeležili, pravočasno dobili. Želel bi, da bi nas bilo čim več, saj smo katoliški Slovenci. Prav je, da tudi na ta način enkrat pokažemo svojo pripadnost.

★Doma smo svoj čas praznovali Materinski dan, Avstralija pa praznuje tudi poseben dan očetov: Father's Day. Letošnji je že mimo. Eden naših atekov mi je povedal, da so letos tudi njega prvič obdarovali na „Father's Day“. Ženka mu je kupila novo obleko: od vrha do tal ga je oblekla in obula. Tako je bil vesel, da jo je kar dvignil in zavrtil. Tuhtal je, kako je mogla skrivoma toliko zbrati od svoje plače. Pojasnilo je prišlo tako na lice mesta: ženka mu je po vselem zavrtanju pomolila pod nos — račune! Pravi naš očka, da še zdaj ni izplačal svojega darila ...

Melbourne, 18 Sept.

Z VSEH VETROV

AVSTRALIJA PRED VOLITVAMI. Dne 22. novembra bodo federalne volitve. Liberalna stranka z Menziesom na čelu je prepričana, da bo obdržala vladne vajeti v svojih rokah. Nekak uvod v volitveno borbo so zanimive Menziesove besede, ki se glase: „Če bi bil jaz mlad človek in imel ves svet pred seboj, bi hotel živeti v Avstraliji ob tem času, ki je po mojem mnenju začetek najčudovitejšega razvoja Avstralije. Dejstvo je, da se ves napredek, ki ga Avstralija doživlja zadnjih deset let, da primerjati edino z razvojem Amerike v času njene največje aktivnosti“. — Izid volitev bo pokazal, če se narod strinja s predsednikom, ki očitno pripisuje zasluge za vse to svoji stranki in vladi, pa zato želi, da bi mogel iz Canberre voditi tudi avstralsko „blišččo bodočnost“ kot je vodil bližnjo preteklost.

ŽENSKKE ČEVLJE, ki prav za prav obstoje zgolj iz podplatov, bodo baje v doglednem času spravili v promet. Bodo iz takega blaga, da se bodo kar sami od sebe prislinili k nogi in ne po treba nič vezalk. To ne bo več „obuvalo“, obuvati in sezuvati jih ne bo treba. Tudi ne bodo vzdržali imena „čevlji“, čišmi ali kaj podobnega. Tudi čevljarji menda ne bodo več čevljarji, bodo morali najti za svojo stroko drugo ime. Očividno je, da bo pač z „obuvalom“ manj skrbi kot dandanes, ali kaj bo z našim jezikom ob teh neprestanih novotarijah? Vsako staro ime za novo iznajdbo je večja ali manjša laž. Samo po-

mislite, kako dandanes „potujemo“ po zraku ...

ZA NOVO USTAVO V FRANCIJI se bo vršilo splošno glasovanje v nedeljo 22. septembra. De Gaulle je uverjen, da bo zmaga na njegovi strani. Upa, da bo dobil 65% glasov. Zadovoljen bi bil tudi s 60%. Če bi se pa zgodilo, da jih bo 70%, bo vzel tak izid za veliko zmagoslovje. Tudi drugi mislijo, da bo de Gaulle dobil odločno večino. Saj si je težko predstavljati, kaj bo s Francijo, če bi ob tem zgodovinskem glasovanju večina odklonila konstitucijo in z njo de Gaulla.

ŽELEZNO ZAVESO napram Avstriji so Madžari zadnje čase še vse bolj pozelezili. Na suhem so mejo podminirali s kakim milijonom min, postavili betonske opozvalne stolpe, ki naj nadomeste prejšnje lesene, in napeljali povsod skrite telefonske žice, ki ob najmanjšem dotiku javljajo alarm. Preko rek in jezer ob meji so potegnili močne nove žične ograje.

IZ TOKIJA V WASHINGTON je frčalo letalo brez pristanka med potjo. Daljava je 7.100 milj, letalo je potrebovalo 12 ur in 28 minut. Iz Tokija je odletelo v petek ob 7.55 zjutraj, v Washington je dospelo v petek istega tedna ob 7.23 zjutraj. Torej dobre pol ure prej kot je odletelo iz Tokija! So pač precejšnje časovne razlike med oddaljenimi kraji in ure različno kažejo. Od tod take „nemogoče“ možnosti.

VPRAŠANJE FORMOZE rešujejo trije pari velikih in močnih,

vsaj za take se imajo. „Na licu mesta“ odločata Kitajca Mao in Chiang Kaishek — z vojnimi operacijami. V Varšavi se dogovarjata pooblaščenca Wang Ping-nan za Kitajsko, Jakob Beam za Ameriko. Nič kaj preveč se jima ne mudi, vsaj Kitajcu ne. Tretji par sta Kruščev in Eisenhower, ki se obmetavata od daleč s težkimi papirnati bombami. Kateri teh parov bo rešil zamotano vprašanje Formoze?

PESEM STAREGA KLANJCA

(Nadaljevanje.)

Barke nam blago nesejo,
vino, žganje ljubi vsak,
že kofe berači p'jejo,
kmal bi vrglo to me vznak.

Vsak čez hude čase toži,
da nikjer ni d'narja vzet,
ta si slep sam težo množi,
potlej zlahka će živet.

Kar srce je zlezlo v hlače,
u opasico pa vrat,
glava biti će drugače,
jela torej se mešat.

Mladi star'ga več ne sluša,
stari mlad'ga še spuštuj!
Moj Bog, kaj še človek skuša,
svet je pa čedalje huj!

„Stara šema, tiho bodi,
drži jezik za zobmi,
al' pa te jemal bo zlodil“ —
tak mladina govori

(Dalje prih.)

Pismo

NARTE VELIKONJA

Urban ni dolgo čakal na kolodvoru. Kmalu je prišel vlak, napeto in nestrpno je pričakoval, kje se prikaže gospod. „In z gospodom bo Janez! si je dejal. Slednjič je zagledal častnika, ki se je opiral na slugo in palico. „Te je on, a Janeza ni zraven“, mu je šinilo na misel. Hitel je naproti. Gospodu se je obraz zjasnil; prijazno, v nekakšni zadregi je ponudil Urbanu roko. Tuj, neznan sluga je šel ob njem. Lipniku je brzelo oko od potnika do potnika, od okna do okna, Janeza nikjer, Janeza nikjer. Raztreseno je odgovarjal na različna gospodova vprašanja in se trudil, da bi vse razumel, da bi potlačil čudni, nejasni strah, ki se ga je pollašal, da bi zatrl v srcu bolečino, ki je hotela na dan. Janeza nikjer. „Kako se plašim, kakor kakšna ženska. In si delam nepotrebne skrbi“, si je govoril. Za hip mu je odleglo, ko si je dejal: „Moj Bog, konja pelje, gotovo ga pelje on, ker ga je Rjavček vajen, pa sem ves tako trepetlikasto preplašen in voham nesrečo, kjer je ni. To je od trudnosti in revmatizma!“

Lipnik je pognal. Ko so peljali že med njivami, se je gospod domislil:

„Pa kar sami ste prišli. To je res lepo od vas, res zelo lepo!“ je menil.

„Da, sam sem prišel!“ je odvrnil starec in zamahnil z bičem po konju.

„Kdo bi si bil misil“, je povzel gospod, „da se bom kdaj ranjen vozil tod. In ali veste, to se ne peljem kar tako. Ali vam je že znano, da bom odlikovan?“ je vprašal v čudni zadregi, kakor bi lovil besede in iskal izraza. „In še nekaj: za Janeza bodo dali zaslužni križec!“

Tistikrat je novi kočijaž skoraj omahnil s kozla. „Kako, gospod grof? — Ali — ali je res?“ Stari vojak se je ves tresel razburjenja in neizrečene sreče. Solze so mu stopile v oči. „Ali je res, gospod? In zakaj, gospod, zakaj?“ je naglo hitel. „In križec?“ Obraz mu je žarel veselja.

„Mene je rešil, sovražnikovo baterijo sva pa midva uničila. Ali vam ni nič znano, še nič znano o Janezu?“

„Ne, že dobra dva meseca ni nič pisal.“

„Tako?“ je povlekel grof. „Tako? Seveda, pošta gre počasi, počasi, gospod oskrbnik, da, pošta gre počasi ...“

Tega mož niti slišal ni. Po ušesih mu je brnelo: „Zaslužni križec, zaslužni križec! — Saj sem slutil, o ti moj Bog, ali nisem dejal? In ne medalje — križec, križec, ti sveti Bog, Janez, Janez!“ si je dejal. „In zakaj ga še ni z gospodom?“

Potem sta molčala. Urban se ni upal sam vprašati. „Možje si povemo sami, kar treba!“ si je dejal. Gospod je bil čudno zamišljen, kakor bi zbiral misli in iskal pravih besed. Bil je čudno molčeč in si prekladal nogo, ki ga je bolela.

Na dvorišču ju je sprejela gospa. Vsa solzna in ginjena, Urbanu niti odzdravila ni. S soprogom sta se objela, poljubila, nato so mu pomagali po stopnicah. Starec je ostal sam na dvorišču; zapeljal je voz pod lopo in izročil Tomažu konja. In potem je hitel, kar so ga nesle njegove stare noge — v levi je čutil veliko utrujenost — hitel je čez dvorišče k ženi. Ni še dobro odprl vrat, ko je že vpil:

„Ali nisem dejal, mati? Ali nisem dejal? In to je tvoj in moj sin!“

Žena se je skoraj prestrašila hrupnega prihoda. „Kaj praviš? Ali je Janez prišel?“

„To sem ravno hotel povedati!“

„Kje pa je?“ je nestrpno vpraševala.

„No, potrpi. Ali ne veš, kaj je z njim? Nič ne veš? Janez je odlikovan!“ ji je zavpil na uho.

„Vidiš ga, razsajaš, kakor bi bil mlad fant!“

„O, saj sem! Kar pogledj! — Eden — dva, eden — dva!“ Korakal je po kuhinji, dasi mu je leva noga povzročala bolečine. „Jaz sem star vojak, žena! Eden — dva! — In kaj misliš, kaj je prejel? Kdaj ste pa ženske kaj vedele? Pohvalo? — Ne! — Medaljo? — Tudi ne! — In kaj ostane? — Zaslužni križec, mati!“

Ženica je z začudenjem gledala vanj. Pozabila je vprašati, pozabila je vse.

„Pa ti povem: to je izjema! Navadni vojaki ne dobe kar tako. To je izjema in to ravno je tista pika. ‚Zaslužni križec‘. In še nekaj: gospoda je rešil, kanone rešil; ali si kdaj kaj takega mislila? To je najin dečko. Škoda, škoda, da ga še ni!“

Zdaj je šele prišla mati k besedi. „Zakaj ga pa še ni? Večerja bo mrzla in potem bo vse zanič! Je pokazala na mizo.“

„Morava počakati! Mogoče ga še nocoj ne bo; jaz pravim, da pelje gospodovega konja, da pelje Rjavčka! — Glej jo mater, kar v paradi si, kar v paradi! In novo krilo? — Pravim, da moramo počakati; s konji je križ. V osebnih vlakih se ne vozijo. Kdaj so se vozili v osebnih vlakih? — Kako si danes opravljena! Na, da ne boš rekla, da te nimam več rad!“ — In stari Urban je v fantovskem veselju poljubil, ves v zadregi in neroden, svojo staro ženo.

(Dalje)

Sem Kranjčičev

Jurij...

NOVE UGANKE

1. šilingi in svetniki
(Jože Grilj poslal)

Jurček je prišel iz busha v Sydney. Rad bi si kaj kupil, pa je imel le nekaj drobiža v žepu. Stopil je v cerkev in se ustavil pred podobo sv. Petra:

„Ljubi sv. Peter, podvoji moj drobiž v žepu in dobiš 10 šilingov“. je odšel 10 šilingov in odšel. Med je odšel 10 šilingov in došel. Med potjo se mu je zazdelo, da bi morda tudi sv. Pavel pomagal. Stopil je v drugo cerkev in obstal pred podobo sv. Pavla.

„Ljubi sv. Pavel, gotovo ne boš slabši kot Peter, podvoji mi denar, ki ga nosim v žepu. Dobis 10 šilingov“.

Sv. Pavel je pokimal, Jurček mu je odšel 10 šilingov in odšel.

Jurček se je spomnil na svojega patrona in šel v tretjo cerkev in se ustavil pred podobo sv. Jurija.

„Ljubi sv. Jurij, ti si moj patron, ne boš slabši kot ona dva, ki mi nista nič v žlahti. Podvoji mi denar, ki ga nosim v žepu. Tudi ti dobiš 10 šilingov“.

Sveti Jurij je pokimal in še prijazno se je nasmejal. Takoj mu je Jurček odšel 10 šilingov in se odpravil nakupovat. Zdelo se mu je, da ima dovolj denarja tudi za tramvaj. Vstopil je in hotel plačati. Na svoje začudenje je opazil, da je žep — prazen.

Dobri računarji, povejte, koliko je imel Jurček drobiža, preden ga je dal prvemu svetniku podvojiti!

Razdrto Na Razdrtem

Čevljar Trobec je prišel v toliko bedo, da bi bil rad svojo dušo zastavil. Hudiman je to videl in porabil priliko. Naredila sta pismeno pogodbo: Natan Gobec, pešestnik v Globelem št. 13, se obveže, da bo skozi leto in dan dobavljal usnje Janezu Trobcu, čevljarju iz Nemške vasi št. 1, sedaj na Razdrtem, zato bo po preteku navedenega roka prišel po Trobca. Razdrto, na dan sv. Matije 1799. Natan Gobec, Janez Trobec.

Čevljarju se je začelo dobro gediti. Obul je znanec in rojake po nizki ceni, nabral si dobrih del in imetja. Ko mine leto se pripravi Trobec na Hudimana. Na čevljar-skem stolu čaka enajste ure, v roki drži star štebal, na mizi je blagoslovljena voda. Ura udari — in groza, na oknu se prikaže kakor velika telečja glava, ki votlo spregovori:

„Trobec, poznaš ta gobec?“

Čevljar pa ni izgubil poguma. Z vsvo močjo je pognal štebal v Hudimana.

„Gobec, paznaš ta trobec?“

In poškopil ga je z blagoslovljeno vodo.

Grozno je zatulila pošast na štebal, da se je razletel na tisoč koscev, in pobegnila. To je bil strah! Ampak, kdor se peča s Hudimanom, se ga ne reši kar tako. Ko se je Trobec po dolgem življenju napolnil v nebesa, je našel pred vrati Gobca, ki je s pismom v roki dokazoval sv. Petru, da je Trobčeva duša njegova. Prvič zato, ker sva se tako pogodila, drugič pa zato, ker je mene goljufal.

Sveti Peter je poslušal, Trobec je pa oporekal. Pokazal je na papir in trdil, da sta Trobec in Gobec pogodbo s podpisami razdrta. Res je Peter bral: Razdrto tega in tega. Peter je pokimal, Trobec je pa še dalje dokazoval:

„Pogodbo sem vseeno držal, če-

prav je bila razdrta, ker mu nisem ukratil trobca, ki ga je hotel imeti. Sem ga mu pošteno vrgel v gobec. Tretjič je pa Hudiman prišel prezgodaj, ker je bil 1. 1799 sv. Matija na dan 25. februarja, leta 1800 pa 24“.

Sv. Peter je bil zadovoljen in je posadil Trobca v prvo klop v nebesih.

JOŽE MAČEK — NI MAČEK, KALI?

Koroški rojak, ki naj ostane neimenovan, ker nismo vprašali za dovoljenje, je poslal znanemu gospodu v Dookie naslednje vrstice:

„Glede Vašega imena: mislim, da je pravilna sklanjatev: Maček, Mačeka. Vaše ime nima namreč nič opraviti s pesmijo: Naš maček je ljubco imev... Nimate nič skupnega s to domačo živalco. Na Koroškem imamo krajevna imena kot „Mače“ in „Na Mačah“. To je vas v Rožu. Imamo družinsko ime „Mačnik“. Da je manj po mače, pišejo Nemci: Matschnigg! Poznamo tudi ime „Mačič“ in jaz mislim, da je bilo tudi Vašim prednikom ime Mačič, saj Gorenjska ni daleč od Koroške. Kak moder pravopisec, verjetno matičar, je nekoč spremenil ime v Mačka! Ko sem bil otrok, smo imeli na naši šoli za učitelja Jozija Mačiča (padel je v zadnji vojni) in smo mu iz nagajivosti rekli — maček! Čehi imajo besedo „macati“ za naš „tipati“, enako Poljaki in Malorusi. Namesto „tlačiti“ pravijo „mačkati“, Bolgari pa imajo isto besedo za „mesiti“. Tudi na Koroškem rabimo besedo „mačkati“ za tlačiti. (Pač isto kot književno slovensko: mečkati — ur.) V pomenu „mesiti“ se je pa staroslovenska beseda ohranila v imenu lesene posode, v kateri se mesi kruh: mašče (poudarek na zadnjem zlogu — ur.)

V teh navedenih korenih je torej iskati izvor Vašega imena. Na mačka mišjelovca pa kar pozabite!“

UGANKE REŠENE

1. Pesem knajpovca: PAVLA MILADINOVIČ.
2. Dva znanca: SREČKO KOŠIR in KAREL DOLENC.
3. Drzna trditev: Jurij je mislil na slovenske novorojenčke v Avstraliji, ki jih „Avstralija sprejema“ že sedem let in delj.
4. Dva pastirja: Tonček je pasel 50 ovac, Jurček 70.

To pot so se reševalci slabo obnesli. Prišlo je malo odgovorov. EN SAM je pravilno rešil vse štiri, torej tudi „drzno trditev“: Jože Vah iz St. Albansa. Nekaj drugih odgovorov na „drzno trditev“ je bilo zelo — drznih...

Nagrado dobi to pot samo Jože Vah. Drugim: Več sreče prihodnjic!

Rešitve so poslali, delno, še naslednji: Mirko Rakušek, Marcela Bole, Zoran Pirjevec, Jože Grilj, Iva Štemberger, Milka Štanič, Marija Horvat.

NOVE UGANKE

2. Posetnica

LUDVIK A. MARIN
(Sydney)

Kadar ta mož piše članke za MISLI, se drugače podpisuje. Kako?

ISKREN POZDRAV, DRAGI OTROCI. Nisem se mogla odločiti, če naj vam to pot povem pravljico ali naj skupaj zapojemo veselo popevko, se naigramo in nasmejemo. Včeraj je pa bilo hladno in sem se nenadoma domislila naše domače slovenske zime. Otroci moji, ali ste že kdaj videli sneg? Ali veste, kako ledeno mrzle so snežinke? Ko sem se spomnila vsega tega, mi je prišla na um

Pravljica o sneženi preprogi

V velikem mestu sta živela prijateljčka Tonček in Jakec. Skupaj sta obiskovala šolo, skupaj pisala domače naloge, skupaj se igrala in marsikdaj tudi skupaj ugnala kakšno prav poredno.

Blizu mesta je bilo letališče in v tistih dneh so tudi mali fantki lahko imeli svoja majhna letala, ki so se na njih dvigali pod nebo. Jakec se ni nikoli drznil dvigniti se previsoko. Vedno je pristal točno ob času, ko je bilo treba iti domov, kjer ga je čakala mamica z večerjo. Tonček pa je bil vse preveč predrzen in skoro divjaški. Jakec ga je vedno opominjal, pa ni nič zaleglo.

Tisto popoldne sta se spet odpravila na letališče. Tončkovo letalo je bilo živordeče in krila so komaj čakala, da polete v sončne višave. Tonček se je vsedel za krmilo in brž pritisnil na gumb na levici,

KOTICEK NAŠIH MALIH

zavrtel ročaj na desnici, premaknil vzvod in — brrr! — odletel pod oblake. Takoj za rdečim se je dvignilo modro letalo — v njem je previdno krmaril Jakec. Obe letali sta plavali vzporedno in dečka sta se veselo smejala. Nenadoma je Tonček pognal motor še hitreje, da se je rdeči aeroplanček drzno zasvetil. Više in više se je dvigal, naravnost navpično pod nebo. Jakec se je v svojem modrem letalu prestrašil:

„Kaj če Tonček pozabi, da previsoko leta?“

Bilo je namreč tako, da se je vsak deček, ki se je previsoko dvignil, spremenil za kazen v temen oblak in nihče ga ni mogel rešiti...

Jakec je klical in klical za Tončkom, le-ta pa ni slišal in je očividno pozabil na svarilo. Še dolgo je Jakec ves razburjen krožil semintja in čakal, da se rdeči aeroplanček vrne. Potem pa se je že zmrščilo in Jakec je moral domov.

Lahko si predstavljate Tončkovo mamico, ko ji je Jakec v joku povedal, da je Tonček izginil v oblakih. Mamica je bila sprva vsa trda, pa se je v trenutku odločila. Tekla je na letališče in sedla v modro Jakčevo letalo. Aeroplanček se je dvignil, više in više ga je poganjala mamica. Pred njo so bili nakopičeni

oblaki. Pristala je na enem in se začudila. Pred njo je bil velik grad in visoke stopnice so vodile do vrat. Tam je zagledala drobnega angelčka, ki je vprašal:

„Kaj iščeš, mamica?“

„Angelček, ali si videl našega Tončka?“

„Tistega, ki se je predrzno dvignil do naših dvorov?“

„Torej si ga videl? Pokaži mi, kje je, da ga vzamem s seboj!“

„Vzameš s seboj?“ se je začudil angelček. „To bi bilo proti nebeški postavi! Ne moreš!“

Potem je malo pomislil in nadaljeval:

„Ali si pripravljena veliko trpeti, da rešiš Tončka?“

Mamica je med hlipanjem prikimala.

„Dobro, dal ti bom kanglico ledenih snežink. Iz njih moraš stkati preprogo, ki bo tako velika, da boš z njo pregnila tisti rožnati oblak, ki ga vidiš pred seboj. Samo tako moreš rešiti Tončka“.

Bilo je mrzlo, oster veter se je podil preko neba, mamica pa je s

premrliimi prsti tkala preprogo iz snežink. Sestavljala je rože, vezla venčke in hitela, hitela. Prsti so ji od mraza pomodereli in komaj jih je še čutila.

Preproga je postajala večja in lepša. Samo še zadnji venček bo stkala in delo bo opravljeno. Mamica je segla v kanglico in glej: posoda je bila prazna! Mamica-ubožica, kje boš našla snežinke? V obupu so ji pritekale solze po licih. Ostri veter jih je prestregel in v mrazu so poledenele. Tako je mamica dobila še eno prgišče snežink.

Bilo je dovolj, da je dotkala preprogo. V mrzli mesečini je odsevala kakor biserni pajčolan. Mamica jo je z zadnjimi močmi zvila v naročje in stopila z njo do oblaka in — pred njo je stal Tonček!

Kajne, dragi otroci, zdaj si lahko sami predstavljate, kaj je bilo potem. Mamica je odvedla Tončka in bila sta spet srečna. Mislite si, kako je ob njima poskakoval Jakec. Če boste nekoč sami imeli tak majhen aeroplanček, pazite, da ne boste predrzni!

Vesel pozdrav vsem in pridni bodite! — Neva.